

Diarienummer: 2023–0876

Klassificerings-ID: 3.5.2

Datum: 27 april 2023

Utbildningsdepartementet

u.remissvar@regeringskansliet.se

Statens skolverks förslag till nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet 2023–2027 (2022:1293)

dnr U2022/03951

Myndigheten för digital förvaltning (Digg), som har i uppdrag att samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen i syfte att göra den offentliga förvaltningen mer effektiv och ändamålsenlig, lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Inledningsvis vill Digg understryka vikten av att den sektorspecifika digitala infrastrukturen för informationsdelning som etableras för skolverksamheten vilar på den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen för hela offentlig sektor som etableras under ledning av Digg.

- Digg ser positivt på att Skolverket som sektorsansvarig myndighet är en samlade kraft i digitaliseringen av det svenska skolväsendet och ställer sig bakom förslaget.
- Digg vill betona att strategin behöver vara tydligare i att den data som produceras inom skolväsendet är en viktig strategisk resurs och bör därför användas både inom den egna verksamheten och publiceras för vidareutnyttjande.

- Digg välkomnar ambitionen att skapa förståelse för hur digitalisering påverkar individen och samhället, men anser att det ställer stora pedagogiska krav.
- Digg delar Skolverkets bedömning att det är viktigt att skolväsendet förhåller sig till de förändringar som sker i övriga sektorer i Sverige och Europa och använder digitaliseringens möjligheter för att utveckla verksamheten.
- Digg anser att betoningen på data som strategisk resurs är förtjänstfull, men saknar aspekten om skolan som dataproducent.
- Digg delar Skolverkets bedömning att beställarkompetensen hos huvudmannen är en nyckelfaktor för att säkra tillgången till enkla, säkra och effektiva digitala verktyg.
- Digg vill betona vikten av att strategin tar vara på de erfarenheter som vinnas inom regeringsuppdraget att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Diggs synpunkter

En nationell strategi

Att Skolverket föreslår en ny digitaliseringsstrategi där den tidigare slutar är viktigt. Digg har i dialoger med kommuner konstaterat att den tidigare strategin resulterade i ett ökat tempo och en likriktning av digitaliseringen av den svenska skolan.

Digg ser också positivt på att den nya strategin är fokuserad på ett färre antal områden än den tidigare.

Övergripande mål 1: Barn och elever utvecklar digital kompetens

Förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhället är ett mycket viktigt ämne och fokus på denna aspekt av digitalisering välkomnas men detta ställer stora pedagogiska krav på lärare inom ett ämne som är under pågående utveckling och där graden av komplexitet mellan förhållandena är höga.

Framtidens behov av digital kompetens på arbetsmarknaden är hög men inte nödvändigtvis bäst tjänat genom att koppla till digital teknik. Det finns en risk för att fokusera på färdigheter såsom kodning vilket automatiseras i allt högre grad i och

med generativ AI:s intåg på arbetsmarknaden för programmerare. Viktigt att fokusera på att främja egenskaper som morgondagens arbetsmarknad kommer efterfråga snarare än specifika färdigheter. Den digitala tekniken kommer vara närvarande inom de allra flesta yrken och användandet av samt interagerande med tekniken för att förstärka egna förmågor och intressen är av lika vikt som förmåga att skapa och vidareutveckla tekniken i sig.

1.1 En del av livslångt lärande

För att främja livslångt lärande är det inte bara av vikt att rätt förutsättningar ges i grundskolan utan att de färdigheter som lärs och egenskaper som utvecklas och förstärks under grundskolan, kan matchas mot högre utbildning, yrkesval och arbetsmarknadens behov. Det har tidigare funnits initiativ kring individuella kompetenskonton som agera inspiration för nya möjliga lösningar för digitala elevprofiler som lärare och elever kan interagera med och matcha mot samhällets behov och efterfråga på kompetens. Det är viktigt att sådana profiler följer en individ under utbildningstiden och in i yrkeslivet för att främja det livslånga lärandet. Digg vill betona vikten av att den nationella digitaliseringsstrategin för skolan tar vara på och kopplas mot de erfarenheter som vinnas inom regeringsuppdraget att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande.¹

1.4 Ett intresse för digital teknik

Digg ser vikten av att fler barn och elever utvecklar ett intresse för digital teknik som är oberoende av könstillhörighet och bakgrund men vill betona att digitalisering är bredare än informationsteknologi och har grunden i en bred kunskapsbas där exempelvis språk och matematik är viktiga byggstenar.

Övergripande mål 2: Digitaliseringens möjligheter används inom skolväsendet

Digg delar Skolverkets bedömning att det är viktigt att skolväsendet förhåller sig till de förändringar som sker i övriga sektorer i Sverige och Europa och använder digitaliseringens möjligheter för att utveckla verksamheten. Det är då en förutsättning att förskollärare, lärare och övrig pedagogisk personal använder

¹ <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2022/04/framställning-om-forlangd-tid-for-uppdraget-att-utveckla-en-sammanhallen-datainfrastruktur-for-kompetensforsorjning-och-livslangt-larande/>

digitala verktyg för att utveckla undervisningen och stimulera barns och elevers lärande.

2.6 Data används för att utveckla verksamheten

Strategins betoning av data som strategisk resurs för att utveckla verksamheten är förtjänstfull. Digg konstaterar att det i strategin fokuseras på att ha och att använda data, inte Skolhuvudmännens produktion av data. Data som produceras inom skolväsendet är en viktig strategisk resurs som kan användas både inom den egna verksamheten men även publiceras för vidareutnyttjande² av andra aktörer. Vidareutnyttjande kan bland annat vara att använda data från skolväsendet för analys, beslut och även för att skapa innovativa tjänster för till exempel kompetensförsörjning och livslångt lärande. All data inom skolväsendet bör därför publiceras så öppet som möjligt och så låst som nödvändigt³.

2.7 Lärresurser och system är ändamålsenliga och säkra.

Digg delar Skolverkets bedömning att beställarkompetensen hos huvudmannen är en nyckelfaktor för att ge barn, elever, vårdnadshavare och pedagogisk personal tillgång till enkla, säkra och effektiva digitala verktyg. För att uppnå en robust digital infrastruktur för skolväsendet är både juridisk vägledning och gemensamma ramavtal möjliggörare.

För att stärka skolväsendets förmåga att fungera effektivt tillsammans och ta tillvara digitaliseringens möjligheter är det av vikt att skolhuvudmännen har en följsamhet gentemot gemensamma standarder och rekommendationer för informationsdelning. Det är därför av vikt att Skolverket verkar för att standardiseringen av den gemensamma infrastrukturen inom utbildningssektorn fortskrider. Digg ser det som framgångsrikt att Skolverket i strategin föreslår en följsamhet mot de rekommendationer för offentlig sektors digitalisering som Digg ansvarar för inom ramen för bl.a. Ena – Sveriges digitala infrastruktur. Detta säkerställer att den nationella digitala infrastrukturen som skapas för skolan harmonierar med andra välfärdsområden.

² <https://www.digg.se/kunskap-och-stod/oppna-och-delade-data/offentliga-aktorer/nationella-principer-for-att-tillgangliggöra-information>

³ <https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2021/10/data--en-underutnyttjad-resurs-for-sverige/>

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Anna Eriksson. I den slutliga handläggningen har också specialist Ulrika Domellöf Mattsson, uppdragsledare Monica Ljungmark-Åfeldt samt analytiker Theodor Andersson deltagit. Föredragande har varit strateg Daniel Antonsson.

Anna Eriksson